

UTICAJ VREMENSKIH USLOVA NA PRINOS I KOMPONENTE PRINOSA JAROG PIVSKOG JEČMA

Vladanka Stupar¹, Aleksandar Paunović², Milomirka Madić²

Izvod: Poljski ogledi sa četiri sorte jarog dvoredog ječma postavljeni su na imanju Poljoprivredne škole u Požarevcu u periodu 2012-2014. godine, sa ciljem da se analizira prinos i komponente prinosa zrna u različitim vegetacionim sezonama. Sorte su zasejane sa 450 kljavih zrna m⁻². U fazi bokorenja izvršena je prihrana sa 60 kg ha⁻¹ azota. Na vrednosti analiziranih osobina značajno su uticali vremenski uslovi tokom perioda vegetacije, pri čemu je njihov uticaj kod pojedinih sorti bio različit. Najveći prinos zrna, masa 1000 zrna, masa zrna po klasu, broj zrna po klasu i visina biljaka bili su kod svih sorti u godini sa umerenim temperaturama u vreme nalivanja zrna i velikom količinom padavina u drugom delu vegetacione sezone. Sorta Novosadski 448 imala je najveći prinos zrna, najveći broj zrna po klasu i najveću masu zrna po klasu.

Ključne reči: pivski ječam, klimatski uslovi, prinos zrna, komponente prinosa

Uvod

Ječam (*Hordeum vulgare* L.) je veoma značajna žitarica koja po zasejanim površinama u svetu zauzima četvrto mesto iza pšenice, kukuruza i pirinča (Bengtsson, 1992; Langridge and Barr, 2003).

Pivskom ječmu odgovara umerena klima bez velikih temperaturnih kolebanja, posebno u periodu sazrevanja zrna kada je naročito osetljiv na visoke temperature (Starčević, 1992). Zapadna Evropa je poznata kao proizvođač kvalitetnog jarog pivskog ječma zbog povoljnih ekoloških uslova, odnosno dovoljne količine vlage i umerenih temperatura tokom njegovog rasta i razvoja (Pržulj and Momčilović, 2002). Ekološki uslovi Srbije, kao i jugoistočne Evrope, znatno se razlikuju u odnosu na ječmeni pojas zapadne i srednje Evrope (Malešević i Starčević, 1992). Zbog čestih pojava toplotnih talasa tokom vegetacije i znatnih oscilacija u količini i rasporedu padavina, u našoj zemlji je prisutna tendencija akumuliranja proteina u znu ječma, kao i smanjenje krupnoće zrna (Arganović, 1978).

Cilj ovog istraživanja bio je analiza uticaja vremenskih uslova u periodu izvođenja oglada na prinos i komponente prinosa sorti jarog dvoredog pivskog ječma u uslovima Požarevca.

Materijal i metode rada

Istraživanja su obavljena u periodu od 2012. do 2014. godine, na imanju Poljoprivredne škole u Požarevcu. Zemljište na kome je ogled postavljen pripada tipu beskarbonatne smonice u degradaciji, slabo kisele do neutralne reakcije (pH_{KCl} 6,13), sa

¹Visoka tehnička škola strukovnih studija Požarevac, Nemanjina 2, Požarevac, Srbija (s.vladanka@gmail.com);

²Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet, Čačak, Cara Dušana 34, Čačak, Srbija.

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- ZBORNIK RADOVA 1 -

XXI SAVETOVANJE O BIOTEHNOLOGIJI

sa međunarodnim učešćem

- Z b o r n i k r a d o v a -

ORGANIZATOR I IZDAVAČ

**Univerzitet u Kragujevcu,
Agronomski fakultet u Čačku**

Organizacioni odbor

dr Milomirka Madić, dr Gorica Paunović, dr Pavle Mašković, dr Vladimir Dosković, dr Duško Brković, mr Ranko Koprivica, dipl. inž. Dalibor Tomić, dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Jelena Pantović

Programski odbor

prof. dr Leka Mandić, prof. dr Vladeta Stevović, prof. dr Dragutin Đukić, dr Snežana Pašalić, prof. dr Snežana Bogosavljević-Bošković, prof. dr Tomo Milošević, prof. dr Milica Cvijović, prof. dr Radojica Đoković, prof. dr Milomirka Madić, prof. dr Goran Dugalić, prof. dr Aleksandar Paunović, prof. dr Radoš Pavlović, prof. dr Milena Đurić, prof. dr Gordana Šekularac, prof. dr Biljana Veljković, dr Nikola Bokan, dr Drago Milošević, dr Lenka Ribić-Zelenović, dr Vladimir Kurćubić, dr Ljiljana Bošković-Rakočević, dr Gorica Paunović, dr Milun Petrović, dr Milan Lukić, dr Slavica Vesković, dr Vera Đekić

Tehnički urednici

dipl. inž. Dušan Marković, dipl. inž. Dalibor Tomić

Tiraž: 180 primeraka

Štampa

Grafička radnja stamparija Bajić, V. Ignjatovića 12, Trbušani, Čačak

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

63(082)

60(082)

САВЕТОВАЊЕ о биотехнологији са међународним учешћем (21 ; 2016 ;
Чачак)

Zbornik radova. 1 / XXI savetovanje o biotehnologiji sa međunarodnim
učešćem, Čačak, 11.-12. mart 2016. godine ; [organizator] Univerzitet u
Kragujevcu, Agronomski fakultet u Čačku = [organized by] University of
Kragujevac, Faculty of Agronomy, Čačak. - Čačak : Univerzitet, Agronomski
fakultet, 2016 (Čačak : Bajić). - 478 str. : ilustr. ; 24 cm

Radovi na srp. i engl. jeziku. - Tiraž 180. - Napomene i bibliografske
reference uz radove. - Bibliografija uz svaki rad. - Abstracts.

ISBN 978-86-87611-40-5

ISBN 978-86-87611-42-9 (niz)

1. Агрономски факултет (Чачак)

а) Пољопривреда - Зборници б) Биотехнологија - Зборници

COBISS.SR-ID 221885196